

Tanıtım

Tema: **Sözün İnceliği**

Konu: **Şiir Bilgisi**

Alt Konu: **Şiirde Tema, Şiir ve Gerçeklik, İmge, Çağırışım, Şiir Dili, Şiir Yorumu ve Şair, Şiir ve Zihniyet**

Temanın Amacı: Şiirin temasını belirleyebilme, şiir ve gerçeklik arasındaki ilişkiyi yorumlayabilme, şiirdeki imgeleri ve işlevlerini açıklayabilme, şiir dilinin özelliklerini yorumlayabilme, şiirin yazıldığı zihniyetle ilgili çıkarımlarda bulunabilme

Anahtar Kavramlar: Mecaz, Soyut

Şiir Bilgisi

Şiirde Tema

- Şiirin teması, **okuyucuya verilmek istenen mesaj**, iletilmek istenen **ana duygudur**.
- Şiirde **somutlaştırılan tema ise konudur**.
- Tema, bütün sanat dallarının ortak terimlerinden biridir.
- Tema, eserin en asli motifidir.
- Şiirde en çok kullanılan kelime, kelime grubu şiirdeki tema için anahtar kavramlardır.

Örneğin

Uçun kuşlar uçun doğduğum yere,
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere,
Dikenler içinde sarı gül vardır.

Uçun kuşlar uçun burda vefa yok,
Öyle akarsular, öyle hava yok,
Feryadıma karşı aks-i seda yok
Bu yangın yerinde soğuk kül vardır.

(Rıza Tevfik Bölükbaşı)

Bu dörtlüklerde şair, memleketine olan hasretini dile getirmiştir. **Şiirin teması "memleket özlemi"**dir.

Şiir ve Gerçeklik

- Sanatta ve dolayısıyla şiirde gerçeklik, sanatçının iç dünyasından ve hayal gücünden beslenerek, değiştirilerek aktarıldığından farklı anlamlar yansıtır.
- Şiirde gerçekliği yakalayabilmek için şairin algılama, gözlem, sanatsal dil becerisine sahip olması gerekmektedir.
- Gerçeklik ifade edilirken dil göstergeleri yeni ve farklı anlamlar kazanır. Bunun sonucunda **şiir dili** ortaya çıkar.
- Şiirde düzyazıdan farklı olarak **ileti** arka planda, **çağırıştırma** ise ön plandadır.
- Şiirdeki sözcükler, gerçek anlamlarından sıyrılarak farklı anlamlar çağırıştır. Şiir dili, çağırışılara açık olduğundan şair, dili şiirsel işleviyle, çağırışılara açık bir şekilde kullanır.

Örneğin

Ağaçların daha bu bahçelerde
Bütün yemişleri dalda sarkıyor,
Umutların mola verdiği yerde
Geceler bir nehir gibi akıyor
(Ahmet Muhip Dıranas)

Şiirde, yaşanan bir gerçeklikten yola çıkılmıştır. "Umutsuzluğa kapılmamak" iletisi, şairin yorumuyla ve sanatsal işlevde değiştirilerek aktarılmıştır.

Önemli

Şair, yaşanan gerçekliği yorum gücünü kullanarak değiştirir. Bu dönüştürme sırasında da dilin şiirsel işlevinden, imgeden, çağırışımından yararlanır.

İmge

- Yazılı anlatımda özellikle de şiirde aktarılmak istenen duygu ve düşünceyi daha etkili bir şekilde ifade edebilmek için anlatılmak istenenle başka şeyler arasında bağlantı kurularak **zihinde canlandırılan yeni biçimlere** imge denir.
- İmge, şairin hayal gücünün bir ürünüdür.
- İmge oluşturulurken soyut ve mecaz anlamlardan, söz sanatlarından yararlanır. Sözcüklere yeni anlamlar yüklenir.
- İmge oluşturulurken şair, günlük dilden uzaklaşır; bu yüzden de konuşma dili ve şiir dili birbirinden farklıdır.

Örneğin

Önümdeki diz boyu karanlıklar da ne
Ne bu ardımdaki kül yığını, elli yaşım
Beni kötü yakaladın haziran
Gamlı, yıkık eylül sonuma
Bir ilkyaz tazeliği getirdin.
(Ümit Yaşar Oğuzcan)

Şair, bu dizelerde "dizboyu karanlık, ardımdaki kül yığını, beni kötü yakaladın haziran" ifadelerinde imgeden yararlanmışır.

Bu söz grupları, alışılmışın dışında bir tamlamadır ve soyut, mecaz anlamlar içermektedir.

Örnek 1

Aşağıdaki dizelerin hangisinde imgeye başvurulmamıştır?

- Ve güldün rengârenk, yağmurlar yağdı
İnsanı ağlatan yağmurlar yağdı
- Mavi sisten duvarlar ördün aramıza
Duvarlar dile geldi ama nafiye
- Ekinler çocukların en rahat uykuları
Gece pamuk bir döşek gibi gelir
- Aynaların içindeki hüznün bilmececi gibisin
Bir türlü çözemiyorum seni
- Ağaç dalları rüzgârlarla savruluyor
Birden gök gürlüyor buralarda

A'da "rengârenk gülme" B'de "mavi sisten duvarlar örmek", C'de "ekinlerin çocukların rahat uykuları" olması, D'de "aynaların içindeki hüznün" ifadeleri, imge örnekleridir. E'de imgeye başvurulmamıştır.

Cevap: E

! Önemli

Açık İleti: İletide doğrudan anlaşılabilir ve **tek bir yargıyı açıkça ifade eden iletidir**. Yorum içermez, herkes aynı anlamı çıkarır. Öğretici metinlerde kullanılır.

Örtük (Kapalı) İleti: İletide dolaylı yoldan anlaşılabilir ve birden çok anlama gelebilecek, **yoruma açık olan iletidir**. Örtük ileti, sanat metinlerinde sıkça görülür. Çağrışımlara ve yorumlamalara açıktır.

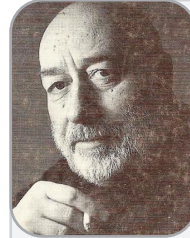
Örneğin

- Sağlıklı bir yaşam için dengeli beslenmenin önemi büyüktür. (Açık ileti)
- Hüzündür tüm anılarımın tortusu. (Kapalı ileti)
- Bulsam, bir sihirli anahtar bulsam,
Açsam göğün mavi kapılarını.
Bir samanyolundan geçip dolaşsam
Yıldızların altın yapılarını!
(Yusuf Ziya Ortaç)

(Bu dördükte kapalı ileti vardır.)

- Bir bakış ki açıyor gönül muammasını,
İki sevdalı kalbin en gizli yarasını,
Bir bakış ki kudreti hiçbir lisan da yoktur,
Bir bakış ki bazen şifa, bazen zehirli oktur.
(Faruk Nafiz Çamlıbel)

(Bu dördükte edebî dil örneklendirilmiştir.)

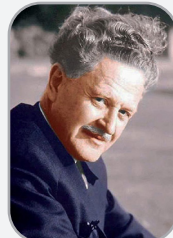

Bir şiir, yalnız o şiire giren sözcüklerden değil, bir de girmeyen sözcüklerden meydana gelir.

Salah Birsal

Uсталık kazanılır ama çocuk olmak yitirilirse şiirin büyük damarlarından biri yok olur.

İlhan Berk

Ben, kendi payıma bir iki iyice şiir yazdımsa bunların tümünün içeriğini önceden iyice pişirdim.

Nazım Hikmet

! Önemli

ÇAĞRIŞIM

- Davranışlar, düşünceler ve kavramlar arasında yer ve zaman bağının sonucu, bilinç alanına bunlardan birisi girdiğinde ötekini de bilince çekmesidir.
- Bir düşünce, görüntü vb.nin bir başkasını hatırlatmasıdır.

HAYAL GÜCÜ

- Geçmiş yaşantılara özgü öğelerle şimdiki yaşanti arasında bağ kurmaktır.

SEMBOL

- Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne, işarettir.

ÜSLUP (BİÇEM)

- Sanatçının dil ve anlatım özelliklerinin bütünüdür.
- Anlatım tarzıdır.

EDEBÎ DİL

- Sözcüklere farklı anlamlar yüklenerek estetik duygu oluşturmayı, edebî bir tarzı yansıtmayı amaçlayan sanatsal işlevi ağırlıklı olan bir dildir.

GÜNLÜK DİL

- Gündelik iletişim için bir toplulukta yaygın olarak içtenlikli, tanıdık bir bağlamda kullanılan konuşma biçimidir.

📖 Örneğin

Uyumazsa kuzular ağıllarda
Tahtında uyur kral
Uyku krallara avuntu
Soyunsa da postundan kuzu
Kral yüzer kürklerde
Kürk krallara giysi
Bir tepeden ötekine

İnlese de vurularak kuzular
Susmak krallara özgü
Ey kuzu kuzulayan avcı
Bu ne kadar çok Nemrut
Ne kadar az Yunus Emre

(Salah Bırsel)

Bu dizelerde, "kuzu, kral" ifadeleri birer semboldür. "Kuzu", uysallığın sembolü; "kral" ise zulmün, acımasızlığın sembolüdür.

Kuzu sembolü Yunus'la, kral sembolü Nemrut'la özdeşleşip somutlaştırılmıştır.

📖 eğitimvadisiz

📖 Örneğin

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce
Bir yer var, biliyorum
Her şeyi söylemek mümkün,
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum
Anlatamıyorum.

(Orhan Veli Kanık)

Orhan Veli Kanık, bu dizelerde sade ve içten bir anlatım sergilemiştir.

Bu özellikler, şairin üslubunu oluşturmaktadır.

Etkinlik-1

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni, ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hüdâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâmahrem eli!
Bu ezanlar ki şehâdetleri dînin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

(Mehmet Akif Ersoy)

Aşağıda verilen yönergelere kısa cevaplar veriniz.

1. İstiklal Marşı'ndaki dizeleri inceleyerek imge örnekleri oluşturunuz.

Kahraman ırkıma bir gül

Ne bu şiddet?

Kükremiş sel gibiyim

Yırtarım dağları

2. İstiklal Marşı'ndan örtük iletilere örnekler veriniz.

Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var

O benim milletimin yıldızıdır parlayacak

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış?

3. İstiklal Marşı'nın temasını kısaca belirleyiniz.

Türk milletinin bağımsızlığa, hakka, yurduna bağlılığıdır.

4. İstiklal Marşı'nda örneklendirilen edebî dili kısaca yorumlayınız.

Akıcı ve içten bir anlatım söz konusudur. Lirik-epik şiirin en güzel örneklerinden biridir.

Şiir ve Zihniyet

- Zihniyet; bir dönemin sosyal ve siyasi olaylarının, sanat zevkinin, eğitim anlayışının, kültürünün, inanç sistemlerinin bütünüdür.
- Şairin **şiiirini yazdığı dönemde hâkim olan düşünce sistemine** zihniyet denir.
- Her şair az veya çok dönemindeki bu yapıdan etkilenir ve bunu eserlerine yansıtır.
- Bir edebî eser veya şiire bakılarak o dönemin zihniyeti hakkında bilgi sahibi olunabilir.

Örneğin

Doğru yola gittin ise
Er eteğin tuttuğun ise
Bir hayır da ettin ise
Biriine bindir az değil
(Yunus Emre)

Yunus Emre, 13.yy.da yaşamış, şiirlerinde Allah aşkını işlemiş, ilahi türünün öncülerindedir. Bu şiirde, “er eteğin tutmak”, “hayır etmek” sözcük grupları o dönemin inanç sistemi yani zihniyeti hakkında bilgi vermektedir.

Şiir Yorumu ve Şair

- Şiir, yeni anlamlar kazanabilme özelliğine sahip bir yazı türüdür.
- Şiirde kullanılan imgeler ve semboller, her okuyanın şiirden farklı anlamlar çıkarmasını sağlar.
- Şiir, okurun içinde bulunduğu şartlara göre yeni anlamlar kazanır. (Okuyucunun sahip olduğu zihniyet, bilgi birikimi, kültürü ...)
- Şiirin çok anlamlılığı, okuyucunun şiiri anlamlandırma süreci “yorum” olarak ifade edilir.

! Önemli

Şiirde konuşan, olayları yaşayan ve okur tarafından sesi duyulan, şairin ürettiği kişilik “söyleyici” olarak adlandırılır.

- Söyleyici; şiirde konuşan, şairin sesini ve söyleyişini emanet ettiği kişi ya da varlıktır.

Örneğin

Her sabah yeni bir dünya düşlerim
Huzur dolu, barış dolu, yaşamak dolu
Bu dizelerde söyleyici, kendisini “ben” zamiri ile ifade etmiştir.

Örnek 2

Şiirde olayları yaşayan ve okur tarafından sesi duyulan, şairin ürettiği kurgusal kişilik, “söyleyici” olarak adlandırılır. Söyleyici, şiire özgü kurgusal bir kişi ya da varlıktır. Şiirdeki söyleyici, fiil veya isimlere getirilen eklerle belirgin hâle gelir.

Buna göre,

Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum,
Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum.
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların,
Bu tenha derelerin bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,
Her gün aynı pınardan doldurup destimizi
Kırlara açılırız çingiraklarımızla.

dizeleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dizelerde şair, sesini “çoban” söyleyicisiyle aktarmıştır.
- B) Örtük iletilere yer verilmiştir.
- C) Şiirde ele alınanlar, şairin hayal dünyasının bir ürünüdür.
- D) İmge açısından sade bir anlatım örneklendirilmiştir.
- E) Dizeler, dönemin zihniyetinden bağımsız oluşturulmuştur.

A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılara dizelerden ulaşılabilir. Ancak E seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Edebî eserler, dönemin zihniyetinden bağımsız oluşturulamaz.

Cevap: E

Örnek 3

Bir şiirin yorumlanması, kişiye ve onun içinde bulunduğu koşullara bağlı olarak değişir. Şiirin yorumunda ---- oldukça önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) yapısal özellikler
- B) tema
- C) dil
- D) zihniyet
- E) şiirin türü

Bir şiir yorumlamasında tema, dil, zihniyet ve yapısal özellikler önemlidir.

Cevap: E

Örnek Cevap Anahtarı

1.E 2.E 3.E

Etkinlik-2

1. Aşağıdaki dördlüklerin temalarını boşluğa yazınız.

Dolansa boynuma ışıktan kollar
Açsa esrarını gök perde perde
Kayıp sesleri duysam yeniden,
Kaybolan yüzleri görsem göklerde!..

Arzu, dilek

Ne doğan güne hükmüm geçer
Ne hâlden anlayan bulunur
Ah aklımdan ölümüm geçer
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur
Ve gönül Tanrı'sına der ki
-Pervam yok verdiğin elemden
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden

Zorluklara rağmen hayatın güzel olması.

2. Aşağıdaki soruları şiirden yola çıkarak cevaplayınız.

Açınca baharın dışı gülleri
Bir başka rüzgâr eser bahçelerde
Dinle çılginca öten bülbülleri
Sorma niçin düştüğünü bu derde

De ki: -Aşktır şad eden gönülleri
Perişan, berbat eden gönülleri
Aşk söyler en yanık türküleri
Ay buluta girdiği gecelerde

(Cahit Sıtkı Tarancı)

a. Şiirin üslubuyla (anlatımıyla) ilgili değerlendirmelerinizi kısaca yazınız.

Sade, içten bir anlatımla oluşturulmuştur.

Kullanılan imgeler ve benzetmeler, şaire özgüdür.

b. Şiirin teması nedir?

Aşk

c. Şiirin geleneği (zihniyeti) ile ilgili neler söylersiniz? Kısaca yazınız.

Cumhuriyet Dönemi'ne ait bir şiir örneğidir. Dil yalın ve sadedir.

Bireysel bir tema ele alınmıştır.

d. Şiirden imge örnekleri bularak aşağıda boş bırakılan yerlere yazınız.

Baharın dışı gülleri

Çılginca öten bülbüller

Aşk söyler yanık türküleri

e. Şiirdeki "söyleyici" hakkındaki görüşlerinizi kısaca yazınız.

Söyleyici, birinci tekil kişidir.

f. Siz de bu tema etrafında oluşturulmuş sevdiğiniz farklı bir şairden bir dördlük yazınız.

Muhtemel Cevap:

Canımın yongası, sevdiğim,

Birkaç gün çaldık ilkbahardan

Geçtik yıllardır özlediğim

Erguvan ışıklı kıyılardan

Aşk sessizlik tanımlar

Gençken tersini düşündürdüm

Akşamla dönerken geriye dalgalar

Etkinlik-3

ATATÜRK KURTULUŞ SAVAŞI'NDA

Ne bulutlar gitti ne padişahlardan bir haber geldi.
Kemal Paşa derler bir yiğit vardı.
Bu sefer de millet türkülerle Kemal Paşa'ya haber saldı.

Kemal Paşa, yenilmez yiğit, şanlı komutan!
Savaş girer gibi yetiş bize!
Yetiş bize, çöllerde bile olsan!
İnanç doldur, güç doldur içimize!

(Cahit Külebi)

I. Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan Osmanlı İmparatorluğu'nun İtilaf Devletleri'nce işgali sonucunda Mısır'ın sınırları içinde ülke bütünlüğünü korumak için 1919-1922 yılları arasında gerçekleştirilen çok cepheli siyasi ve askerî mücadeledir. Batı Anadolu'da İtilaf Devletleri'nin harekete geçirdikleri Yunan ordusuna; güneyde Fransız ordusuna; doğuda Ermenistan'ın kuvvetlerine; İstanbul rejimine sadık milislere, feodal güçlere ve ayrılıkçılara karşı savaşılmıştır. Bu mücadelenin Batı Cephesi Yunan millî belleğine "Küçük Asya Felaketi" adıyla kazanılmıştır. Savaş Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla sonuçlanmıştır.

1. I. ve II. metni inceleyerek aşağıda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

Edebî dile ait ifadeler:

Ne bulutlar gitti ne padişahlardan bir haber geldi.

Savaş girer gibi yetiş bize!

Günlük dile ait ifadeler:

Savaş, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla sonuçlanmıştır.

Çok cepheli askerî ve siyasi mücadeledir.

4. Metinlerin hangisinde dış dünyadaki gerçeklik değiştirilerek aktarılmıştır? Gerekçesiyle birlikte yazınız.

I. metin şiiirdir. Bu metinde gerçeklik, değiştirilerek aktarılmıştır.

II. metin, öğretici metindir.

2. Metinlerin yazılış amacı nedir? Kısaca yazınız.

I. metin, estetik zevk vermek amacıyla oluşturulmuştur.

II. metinde amaç, okuyucuya bilgi vermektir.

5. Hangi metin duygu ve düşünceleri aktarmada sizi daha çok etkiledi? Kısaca yazınız.

Birinci metin, yani şiir çünkü sanatsal ifadeler duygu dünyamı etkiledi.

3. Hangi metin bilgi vermekte, hangisi bir kavramı çağrıştırıp sezdirmektedir? Yazınız.

I. metinde çağrışım vardır.

II. metin bilgi veren öğretici metin örneğidir.

6. Okuduğunuz metinler, edebiyatın hangi bilimle ilişkisini örneklendirmektedir?

Edebiyat – tarih ilişkisi

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde şair tarafından dönüş-
türülerek anlatılmış gerçeklikten söz edilemez?

- A) Kapılarını aralıyor gurbet
Çağırıyor bir bir hüznün adımlarını
- B) Dağların seslenişiydi bu
Ölümün ardından hoyratça
- C) Durup bir köşe başında
Gelmeni beklerdim her sabah
- D) Ellerin anlatıyor yalnızlığı, özlemi
Gözlerinden okuyorum içindeki hüznü
- E) Çöl ortasında serapsın sen
Yakalıyorum, kaçıyorsun kum taneleriyle

2. Bakakalırım giden geminin ardından
Atamam kendimi denize dünya güzel
Serde erkeklik var ağlayamam

**Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi
söylenbilir?**

- A) Şair, yaşadığı ayrılıktan duyduğu üzüntüyü aktarmıştır.
- B) Sanatlı, süslü bir dili vardır.
- C) "Giden geminin ardından bakmak" ifadesi, imge
örneğidir.
- D) Yazıldığı dönemin zihniyetine ait unsurlar içermemek-
tedir.
- E) Şair, yaptığı hatalardan duyduğu pişmanlığı dile
getirmektedir.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, sanatsallıktan çok
mesajın önemsendiği söylenebilir?

- A) Bir başka yolculuk dalından düşmek yere,
Yaşadığından uzun
- B) Karadutum, çatal karam çingenem
Daha nem olacaktın bir tanem?
- C) Bütün sevgileri atıp içimden
Varlığımı yalnız ona verdim ben
- D) Ateşten kızaran bir gül arar da
Gezer bağdan başa çoban çeşmesi
- E) Adım at ileri, geriye bakma,
Bir sağlam iş tut da elden bırakma.

4. Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar?

**Bu dörtlükte ağır basan duygu aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Ayrılık acısı
- B) Özlem
- C) Ölüm korkusu
- D) Yalnızlık
- E) Sevgi

5. Dünya dümdüz olmalı, görmeli benim gibi
Herkes taşıp dolmalı, görmeli benim gibi
Ufkumda mavi mavi gök, gök sema durmalı
Samsun'dan, Ankara'dan bana güneş vurmali
**Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?**

- A) İmgeye başvurulmuştur.
- B) Söyleyici "ben" kişisidir.
- C) Çağrışımlara yer verilmiştir.
- D) Çok anlamlılık söz konusudur.
- E) Öğreticilik ağır basmaktadır.

6. Potinlerime ve paltoma

Teşekkür etmeliyim

Teşekkür etmeliyim yağın kara

Bugüne, bu sevince

Kara bastığım için şükür

Bu dizelerde söyleyici birinci tekil kişidir. Söyleyici, şiiirde

I

konuşan, şairin sesini emanet ettiği kişidir. Şair, her şiiirde

II

III

bir söyleyici belirler. Söyleyici, şiiirin temasını oluşturur.

IV

**Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde verilen
bilgi yanlıştır?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) Yalnız IV
- E) III ve IV

Cevap Anahtarı

1. C 2. A 3. E 4. C 5. E 6. C